

วาดเส้นสร้างสรรค์รูปทรงมนุษย์ แรงบันดาลใจจากเส้น สี รูปทรง และพื้นผิวในงานศิลปกรรมเซรามิก

ปกิต บุญสุทธิ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาประติมากรรม ภาควิชาภาพพิมพ์ จิตรกรรม
และประติมากรรม คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

งานวาดเส้นเป็นส่วนหนึ่งในการถ่ายทอดผ่านทางความคิดของศิลปิน ก่อนที่ศิลปินจะเริ่มสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปินได้วาดเส้น ค้นหารูปแบบ และเทคนิควิธีการเฉพาะของศิลปินเอง ดังนั้น ผลงานวาดเส้นจึงเป็นต้นความคิดและรูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ในด้านต่างๆ เช่น งานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และงานศิลปะด้านแขนงอื่นๆ เป็นต้น งานวาดเส้นสามารถบอกถึงสภาวะอารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น โดยมาจากความคิดของมนุษย์ผ่านลงมือแล้วลากเคลื่อนไปมาโดยใช้วัสดุ ไม้ หิน ถ่าน ดิน เท่าที่มีถ่ายทอดจินตนาการและบันทึกต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์เอง ด้วยเหตุนี้จากประสบการณ์การทำงานศิลปะทางด้านประติมากรรมและเครื่องปั้นดินเผาจึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวาดเส้น โดยมีเนื้อหากล่าวถึงเรื่องราวของมนุษย์เป็นหลัก แสดงถึงจินตนาการออกมาจากการวาดเส้น สี รูปทรง และพื้นผิว

ผ่านทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความกดดัน ความทุกข์ ความเศร้า ผสมผสาน
ด้วยท่าทางอิริยาบถต่างๆ โดยเลือกวัสดุที่เป็นดินเป็นสื่อถ่ายทอดลงในผลงานวาด
เส้นศิลปกรรมเซรามิคและรวมถึงการใช้เทคนิคตกแต่งในงานเครื่องปั้นดินเผาที่มี
มาในอดีต สามารถนำความรู้มาวิจัยสร้างสรรค์ศิลปะให้เกิดคุณค่าทางสุนทรียภาพ
ลงในผลงานวาดเส้นครั้งนี้

Drawing, the creation of human forms inspired by line, colour, form and texture in ceramic art.

Pakit Bunsut

Lecturer, Sculpture Division, Department of Printmaking, Painting and Sculpture, Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand.

ABSTRACT

Drawing is one way an artist roughly expresses their idea as they start to develop their art works. Most artists usually use drawing techniques to develop their style and process for creating a real piece. Drawing therefore presents the original visual idea for artworks such as paintings, sculpture, prints, etc.

Drawings can express feelings and emotions as well as relating stories of things from the past. Artists normally transfer their ideas through hand movements and the use of some object, such as a piece of wood, stone, charcoal, soil, to memorize and express their imagination. With my own sculptural art experience, employing ceramic techniques, I have a great inspiration to create my own style of drawing. It mainly presents my imagination of the human story, using the elements of color, form and texture.

All of my art pieces express the feelings of pressure, sadness and suffering combined with human actions.

ผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์รูปทรงมนุษย์มีวัตถุประสงค์ที่จะถ่ายทอดความรู้ทางด้านกระบวนการทางความคิดและการสร้างสรรค์ศิลปะ โดยมีที่มาและเรื่องราวของมนุษย์ในสังคมที่ถูกผลกระทบจากภัยสภาพแวดล้อม ความทุกข์ ความเศร้า ความสิ้นหวัง ความกดดัน ความเจ็บป่วยต่อมนุษย์ เป็นประเด็นทางด้านเนื้อหาของความคิดของโครงการ สำหรับในโครงการวิจัยได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ที่มาของงานวาดเขียนในอดีตและประวัติงานตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาของชนชาติต่างๆ มาเรียงเรียง เพื่อได้ทราบถึงที่มาในงานวาดเส้นและงานเครื่องปั้นดินเผา ก่อนที่จะเข้าสู่โครงการวิจัยในเชิงศิลปะที่มีรูปแบบเฉพาะส่วนบุคคล โดยมีแนวคิดตระหนักถึงภัยในสังคมปัจจุบันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้ง การขาดมิตรภาพในการอาศัยอยู่ร่วมกันทางสังคม เป็นการเผยแพร่ทัศนคติในผลงานวิจัยและสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสังคมในการดำรงอยู่ปัจจุบันของมนุษย์ในการพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

ประวัติความเป็นมาของการวาดเขียน และงานตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา

สมัยโบราณยุคก่อนประวัติศาสตร์ การวาดเขียนเริ่มปรากฏในยุคหินเก่าระหว่างประมาณ 20,000 - 10,000 ปีก่อนคริสตกาล โดยมีมนุษย์เฒ่าแรก คือ โครมันยอง (Cro - magnon) เป็นผู้รู้จักถ่ายทอดประสบการณ์จากธรรมชาติ การดำรงชีวิตของมนุษย์เฒ่าพันธุ์นี้ถ่ายทอดการวาดเขียนลงบนผนังถ้ำอัลตามิราและถ้ำลาสโค (Altamira and Lascaux cave) ในประเทศสเปนและทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส รูปภาพที่ปรากฏในผนังถ้ำเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์แสดงอาการเคลื่อนไหวรวมอยู่ด้วยกันเป็นฝูง มีรูปคนปนอยู่บ้างเล็กน้อย ลักษณะการเขียน คือ เขียนส่วน

ลำตัวเป็นรูปด้านข้าง ศีรษะเป็นรูปด้านหน้า การวาดเขียนระยะแรกไม่สามารถแยกว่าเป็นการวาดเขียนหรือระบายสีเพราะเป็นลักษณะผสมการวาดเขียน การระบายสี และประติมากรรม บางแห่งก็มีการเซาะร่องผนังถ้าให้ลึกแล้วระบายสีในช่องนั้นเพื่อต้องการที่จะให้เห็นเส้นรอบนอกเด่นชัด นักโบราณคดีให้ความเห็นเกี่ยวกับภาพเขียนสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ว่ามีความเชื่ออยู่ 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับความตาย ความเชื่อเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ และความเชื่อเกี่ยวกับการสำนึกบาป (อารี 2535, 10) ต่อมางานวาดเขียนมีการพัฒนาจนมาถึงยุคสมัยอียิปต์ (Eypgt) และบริเวณเมโสโปเตเมีย (Mesopotemia) ศิลปกรรมของอียิปต์ก่อรูปมีลักษณะแน่นอนราวๆ 4,000 ปีก่อนคริสตกาล

ภาพวาดบนผนังถ้ำอัลตามิรา ประเทศสเปน

ภาพวาดบนผนังถ้ำลาสโก ประเทศฝรั่งเศส

ศิลปินอียิปต์มีความเข้าใจถ่ายทอดการวาดเขียนเป็นอย่างดี มีความมุ่งหมายส่งเสริมความเชื่อศรัทธาของฟาโรห์ แสดงให้เห็นในภาพเขียนและประติมากรรมที่มีรูปขนาดใหญ่ ภาพเรื่องราวการวาดเขียนจะบรรยายกิจกรรมฟาโรห์ เช่น การล่าสัตว์ การประพาสที่ต่างๆ ลักษณะภาพเขียนก็เป็นแบบสลบด้านศีรษะแสดงรูปด้านข้างดวงตา รูปด้านหน้าทรวงอก รูปด้านหน้าส่วนท่อนขา และอื่นๆ

ต่อมาการวาดเขียนมีการพัฒนามาจนเข้าสู่ยุคสมัยกรีกและโรมัน อารยธรรมของยุโรปตะวันตกถือว่าเป็นมรดกของอารยธรรมตะวันตกทุกแขนง ปรัชญาสำนักต่างๆ มีความเจริญมากทำให้เกิดสำนักคิดหลายแห่ง และสำนักคิดเหล่านั้นก็พิจารณาหาปัญหาเหตุผลต่างกัน สำหรับศิลปะการวาดเขียน ศิลปินกรีกถือว่าเป็นผลของความพยายามของมนุษย์ที่ถ่ายทอดเลียนแบบธรรมชาติ (Art is the Imitation of Nature) โดยมุ่งที่จะแสงให้เห็นความเชื่อเด่นๆ ของสังคม 2 ประการ คือ ความชัดเจนและความบริสุทธิ์ (Clarity and Purity) รูปคนถือเป็นรูปแบบอันสำคัญของการวาดเขียน โดยศิลปินกรีกได้ให้ความสำคัญของความงามของคนเป็นแบบเพื่อที่จะถ่ายทอดเทพเจ้าตามความเชื่อ เช่น เทพเจ้าอะพอลโล เทพเจ้าวีนิส ฯลฯ งานวาดเขียนสมัยกรีกเป็นจุดเริ่มต้นของการแสดงรูปแบบศิลปะกรรมประเภทต่างๆ การวาดเขียนตกแต่งผิวภาชนะจำพวกไหยังกลายเป็นลักษณะการวาดเขียนเด่นๆ ของกรีก ด้วยศิลปินกรีกมีความชำนาญในการวาดพื้นผิวโค้งของไห และมีการออกแบบรูปทรงไหวาดลวดลายเรขาคณิตต่างๆ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับชนบประเพณี นักรบ ต่อมางานวาดเขียนเข้าสู่ในสมัยคลาสสิก ศิลปินได้แสดงสัดส่วนกล้ามเนื้อของคนที่ได้อย่างงดงาม และในสมัยโรมันการวาดเขียนได้มีบทบาทสำคัญในการวางพื้นฐานโดยการถ่ายทอดการวาดเขียนของโรมันมีทั้งภาพคน ภาพทิวทัศน์ และภาพโบราณนียาคริสต์ครั้งหนึ่งมนุษย์ ศิลปินมีความเข้าใจเกี่ยวกับความตื้นลึกใกล้ไกล ความกลมกลืนของแสงเงาอย่างสมบูรณ์ อันนับได้ว่าเป็นวิธีการถ่ายทอดเริ่มแรกของการวาดเขียนที่มีลักษณะสามมิติ โดยมีเรื่องราวเนื้อหารูปคน มีร่างกายสมบูรณ์กล้ามเนื้องดงาม เพราะโรมันยกย่องนักรบและชัยชนะ ดังนั้น เรื่องราวภาพคน

จึงมีความสำคัญมาก ต่อมาการวาดเขียนเข้าสู่สมัยกลาง แนวทางการเขียนจะมุ่งไปที่เรื่องราวของศาสนาจจนทำให้การวาดเขียนมีลักษณะเด่นไปทางสัญลักษณ์หรือเป็นการออกแบบตามแนวสัญลักษณ์ หนังสือภาพประกอบคัมภีร์ และการออกแบบบนภาชนะ โดยวาดลวดลายถ่ายทอดประสบการณ์ในชีวิตจริงของมนุษย์เกี่ยวกับการหาอาหารและภาพความยิ่งใหญ่ของผู้ครองประเทศ รูปแบบการวาดเขียนมีเสรีภาพและแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับการรบราฆ่าฟันและสงคราม

ภาพสลักเขียนสีสมัยอียิปต์บนพื้นผิวของแผ่นหินขนาดใหญ่

ภาพวาดเขียนสมัยกรีกบนภาชนะดินเผา

แผ่นหินขนาดใหญ่

ประวัติงานตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา

มนุษย์ได้มีการผลิตเครื่องปั้นดินเผามาเป็นเวลานาน สันนิษฐานว่ามนุษย์นีแอนเดอร์ทัลที่รวมกลุ่มกันอยู่ในแถบยูเรเชีย (Eurasia) ตั้งแต่ 70,000 - 35,000 ปีก่อนคริสตกาล มีการใช้ไฟ มีการปั้นภาชนะและเผาในกองไฟ จากหลักฐานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์พบว่า มนุษย์ได้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาเป็นภาชนะใช้สอยในครอบครัว การขึ้นรูปภาชนะส่วนใหญ่มาจากวิธีปั้นมือหรือทำจากพิมพ์แล้วนำไปตากแห้งกับแสงอาทิตย์ มีการเคลือบหรือทาสีส่วนผลสมภายนอกเพื่อลดความพรุนตัว เพื่อนำมาใช้เป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารและบรรจุวัตถุเก็บไว้ใช้ การตกแต่งของภาชนะในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในระยะแรก ภาชนะถูกเผาไฟดำทำให้มีความพรุนตัวและเปราะบางจนกระทั่งมีการค้นพบการเคลือบ

นอกจากนั้น ยังมีวิธีการทำให้ภาชนะมีความแกร่ง ผิวเรียบขึ้นและสามารถกันน้ำได้ดีด้วยการขัดผิวในภาชนะขณะที่ยังขึ้นอยู่โดยใช้กรวดหรือหินเรียบๆ ขัดผิวให้มันขึ้น ทำให้มีความพรุนตัวน้อยลง นอกจากนี้ ยังนำวิธีทาน้ำดิน (Slip) และน้ำดินเนื้อละเอียด (Terra Sigillata) มาใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาด้วย

ภาพจำลองมนุษย์นีแอนเดอร์ทัล

เครื่องปั้นดินเผาในวัฒนธรรมต่างๆ

จีน มีงานเครื่องปั้นดินเผา 7 ราชวงศ์ ได้แก่ ราชวงศ์โจว ราชวงศ์ช้าน ราชวงศ์ถัง ราชวงศ์ซ่ง ราชวงศ์หยวน ราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง แต่ละราชวงศ์มีความเป็นมาและลักษณะเด่นให้เห็นแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยจะขอหยิบยกเลือกเฉพาะลักษณะเด่นมา 3 ราชวงศ์ที่สำคัญและเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดในงานเครื่องปั้นดินเผาของจีน

ราชวงศ์ถัง (Tang Dynasty ค.ศ. 618 - 906) เป็นราชวงศ์ที่เห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดในงานเครื่องปั้นดินเผา เป็นยุคที่รัฐบาลมีเสถียรภาพมาก มีการเปิดเส้นทางการค้าใหม่ๆ การทดลองผลิตภาชนะในงานเครื่องปั้นดินเผา ประติมากรรม บทกวี และภาพเขียน นอกจากนี้การผลิตเครื่องปั้น โถง ไห ถ้วยชา แล้ว ยังมีการสร้างสรรค์รูปปั้นมนุษย์ในราชวงศ์ถังและรูปปั้นสัตว์ที่นำมาใช้งาน เช่น ม้า อูฐ เป็นต้น โดยการออกแบบเน้นถึงความเรียบง่ายโดยใช้เคลือบตะกั่ว 3 สีร่วมกัน บางครั้งมีลักษณะคล้ายการสาด (Splashed Glaze) ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัว และมีการบูรณาการเป็นการเคลือบที่มีชื่อเสียงซึ่งเรียกว่า เครื่องเคลือบซานไฉ (Sancai) หรือเคลือบสามสี เคลือบชนิดนี้ประกอบไปด้วย สีเหลือง สีเขียว สีครีม จัดว่าเป็นงานชั้นสูงของเซรามิกจีนโบราณ มีการนำโลหะออกไซด์มาใช้ในการให้สี เช่น ออกไซด์ของเหล็ก โครเมียม ทองแดง มีการขึ้นรูปหลายรูปแบบ เช่น รูปทรงคน สัตว์ นักรบ ข้าราชการ และเด็ก ส่วนภาชนะในสมัยราชวงศ์ถังที่มีชื่อเสียงจะเป็นภาชนะแจกันสโตนแวร์ไฟสูงซึ่งชูดลวดลายดอกบัวและมังกรเคลือบศิลาดล (Celadon) ในสมัยราชวงศ์ถังได้เริ่มมีการใช้ดินพอร์ซเลนเผาไฟสูงระหว่าง 1,250 - 1,300 องศาเซลเซียส ภาชนะมีความแกร่งและบอบบางโปร่งแสง ภาชนะเหล่านี้มีชื่อเรียกชนิดว่า เครื่องเคลือบหยู่ (Yue Ware) เครื่องเคลือบเซียงและดิง (Xing Ware and Ding ware) เครื่องเคลือบดำ (Black Ware)

ตัวอย่างของภาชนะที่ใช้เนื้อดินสีขาวอุณหภูมิสูง 1,250 - 1,300 องศาเซลเซียส

เครื่องเคลือบหยู่ (Yue Ware)

เครื่องเคลือบเซียงและต่ง
(Xing Ware and
Ding ware)

เครื่องเคลือบดำ
(Black Ware)

เคลือบสามสีหรือเคลือบสาด ประกอบด้วยสีเหลือง สีเขียว และสีครีม เป็นงานชั้นสูงของเซรามิกจีนโบราณ

Splashed Glaze

Sancai

ราชวงศ์หมิง (Ming Dynasty ค.ศ. 1368 - 1644) เป็นสมัยที่แสดงถึงความชำนาญของช่างปั้น มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาโรงงานผลิตดินพอร์ซเลนควบคุมโดยรัฐบาล และในปลายสมัยราชวงศ์หมิงก็มีการผลิตเครื่องถ้วยที่ชื่อ เครื่องถ้วยหูไฉ่ (Wucaicai) หรือเคลือบห้าสี เครื่องถ้วยประเภทนี้มีอิทธิพลต่อเครื่องปั้นของประเทศญี่ปุ่นในเวลาต่อมา ปลายสมัยราชวงศ์หมิง มีการผลิตเครื่องถ้วยลายครามหรือเครื่องถ้วยห้าสี ผลิตเซรามิคประเภท Ablac - de - china ได้มีการออกแบบรูปร่างและลวดลายแตกต่างกันไป นอกจากนี้ ยังมีการค้นพบเทคนิคการเผาเคลือบสีแดงหลายเฉดสีซึ่งได้จากการใช้ออกไซด์ของทองแดง (Copper Oxide) ร่วมกับเคลือบต่าง (Alkaline) ในบรรยากาศเผาแบบสันดาปไม่สมบูรณ์ (Reduction Atmosphere) นอกจากนี้ ยังนิยมใช้สีใต้เคลือบและสีบนเคลือบ (Enamel) มีการใช้ออกไซด์ของโคบอลต์ (Cobalt Oxide) น้ำเงินสไตไลและตกแต่งด้วยเรขาคณิตลวดลายดอกไม้พรรณไม้ต่างๆ

เครื่องถ้วยหูไฉ่หรือเคลือบห้าสี

การตกแต่งเคลือบด้วยสีใต้เคลือบ
และสีบนเคลือบ (Enamel)

ราชวงศ์ชิง (Ching Dynasty ค.ศ. 1644 - 1912) ภาชนะเครื่องปั้นดินเผาในสมัยนี้ แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนของช่างปั้น ลักษณะเด่น คือ การทำภาชนะสีน้ำเงินขาว การตกแต่งเคลือบด้วยสีบนเคลือบสีสังสไต นิยมใช้สีลัสเตอร์ (Luster) สีทองเพื่อเพิ่มความหรูหราสง่างาม ตกแต่งด้วยเคลือบศิลาดล ช่วงปลายศตวรรษที่ 17 ได้ผลิตภาชนะ 2 ชนิด คือ Yi - shing และ Blancde - chine เพื่อส่งออกยุโรปเป็นจำนวนมาก ภาชนะ Yi - shing เป็นภาชนะทำจากดินแดงเนื้อละเอียดมีผิวกึ่งมันเมื่อเผาอุณหภูมิสูง การปั้นภาชนะที่นิยมมากที่สุด คือ กาน้ำชาซึ่งมีรูปทรงต่างกัน ส่วน Blancde - chine เป็นพวกจานพอร์ซเลนเผาไฟต่ำ สีสดโปร่งแสง ต่อมาการส่งออกภาชนะเครื่องถ้วยก็เสื่อมถอยลง ชาวตะวันตกมักนิยมเครื่องถ้วยเงินที่มีเนื้อโปร่งและมีสีสังสไตโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสีชมพู โดยใช้ช่างปั้นเงินออกแบบและคัดลอกรูปแบบการเขียนลวดลายแบบตะวันตก หลังจากนั้นเซรามิกจีนได้กระจายไปยังภูมิภาคต่างๆ ในประเทศเกาหลี ญี่ปุ่น และเวียดนาม

ภาชนะปลายราชวงศ์ชิงมีสีสังสไต สีชมพูเนื้อโปร่งแสง

ภาชนะ Yi - shing

ภาชนะ Blancde - chine

เมโสโปเตเมีย อยู่ในช่วงดินแดนระหว่างแม่น้ำไทกริสและยูเฟรติส ลักษณะงานเครื่องปั้นดินเผาแบ่งได้เป็น 3 ยุค

ยุค *Hassuna* (5,000 - 4,500 ปีก่อนคริสตกาล) ภาชนะแบ่งได้เป็นกลุ่มทางเหนือของเมโสโปเตเมีย คือ อัสนีเรีย (Assyria) ค้นพบขามโองทรงกลมเรียบง่ายตกแต่งขีดเส้น กลุ่มภาชนะขามาร์รา (Samara ware) ค้นพบเทคนิคระบายสีม่วงน้ำตาลบนน้ำดินสีครีม มีลวดลายธรรมชาติแฝงอยู่ด้วย

ยุค *Halaf* (4,500 - 4,000 ปีก่อนคริสตกาล) ในยุคนี้ได้มีการพัฒนาด้านเทคนิค 2 อย่าง อย่างแรก คือ พัฒนาเรื่องเตาเผาซึ่งเผาภาชนะที่ระบายสีตกแต่งโดยขณะเผายังเห็นสีชัดเจน ซึ่งสมัยก่อนภาชนะเขียนลวดลายมักสูญเสีสีที่ตกแต่งไปในเปลวไฟในการเผา อย่างที่ 2 ได้พัฒนาเรื่องเคลือบ ในยุคนั้นมักจะทำภาชนะเลียนแบบหิน Lapis Lazuli อาจเป็นเพราะสีม่วงน้ำเงินสดใสดูมีค่าสวยงามจึงได้ใช้วิธีการแกะสลักลงบนลูกปัดและใช้แร่ที่มีทองแดงเป็นส่วนผสม เช่น Azurite หรือ Malachite บดเป็นผงฟุ้งและเผาจนหลอมละลายเกิดแก้วสีขึ้นมา ซึ่งอาจเป็นแนวทางเริ่มต้นการทำแก้วและเคลือบรูปทรงหลากหลายซับซ้อนเลียนแบบงานโลหะและเป็นช่วงเกี่ยวกับการเริ่มยุคโลหะมีค่ามากขึ้น

เคลือบแบบหิน Lapis Lazuli มีสีม่วงน้ำเงินสดใส เเผาในอุณหภูมิสูง

ยุค Ubaid (4,000 - 3,500 ปีก่อนคริสตกาล) ช่วงนี้มีการพัฒนาแกนหมุน ซึ่งต่อมาทำเป็นแป้นหมุนมากขึ้น มีการเตรียมดินจากเนื้อหยาบให้เป็นเนื้อละเอียด ภาชนะมีการตกแต่งอย่างละเอียดปราณีต มีการผลิตแก้วขึ้นมาจากการหลอมทรายควอตซ์ และแอลคาไลน์ นำมาแกะสลักและขัด มีการค้นพบวิธีการเคลือบแบบง่าย ๆ โดยบดแก้วผงโรยบนภาชนะและใส่ออกไซด์สีลงไปบนแก้ว เช่น ทองแดงจะให้สีเทอร์คอยส์ โคบอลต์ให้สีน้ำเงิน ออกไซด์ต่างๆ เหล่านี้ได้นำไปใช้พัฒนาการเคลือบและต่อๆ ไปแพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ ในแถบเมดิเตอร์เรเนียนและมีอิทธิพลต่องานเครื่องปั้นดินเผาทั่วโลก

อียิปต์ ภาชนะของอียิปต์ที่เก่าแก่ที่สุดมีสีเข้มและผิวหยาบ ในสมัยยุคหินใหม่ พัฒนาการภาชนะดินเผาได้เกิดขึ้นเรื่อยๆ ภาชนะของพวก Badari ที่อาศัยอยู่ลุ่มแม่น้ำทำจากดินแดงลุ่มแม่น้ำเนื้อละเอียด ส่วนใหญ่เป็นภาชนะใส่อาหารสีน้ำตาลและแดง มีขอบปากสีดำจากขี้เถ้าในการเผาแบบคว่ำ ภาชนะถ้วยบางใบมีขอบปากบานตกแต่งด้วยการขีดลายเส้นให้เป็นร่องและฝังสีขาวลงไป ต่อมาภาชนะมีรูปทรงสูงขึ้น ผิวขัดมัน มีความละเอียดสวยงามสีสันทันมากขึ้น รูปแบบแตกต่างกันไป จากนั้นมีการค้นพบ อียิปต์เนียน เพสต์ (Egyptian Paste) ทำจาก ควอตซ์ ทราย และโซดาผสมกันให้เป็นครีมข้น เมื่อใส่ทองแดง โคบอลต์ หรือแมงกานีสลงไปผ่านการเผาไฟต่ำจะทำให้เคลือบมีสีเทอร์คอยส์น้ำเงินเข้มหรือม่วง แต่การทำเพสต์นี้ใช้ได้กับวัตถุเล็กๆ เช่น เครื่องประดับ ลูกบิด เป็นต้น

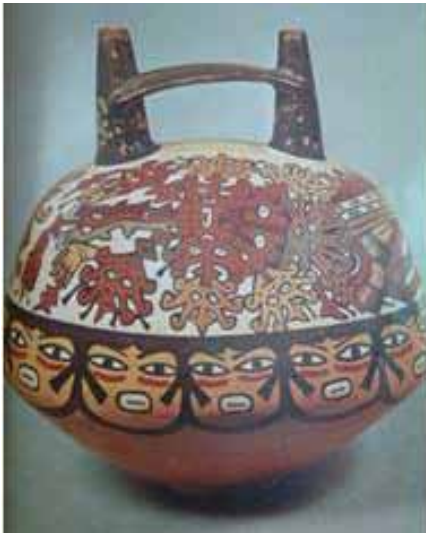
ภาชนะจำพวก Badari ทำจากดินแดง เป็นภาชนะใส่อาหารมีสีน้ำตาลและสีแดง ตกแต่งด้วยการเขียนลายเส้นและฝังสีขาว มีผิวขดมัน

เคลือบสีเทอร์คอยส์ มีสีน้ำเงินเข้มหรือม่วง เฝ้าอุณหภูมิต่ำ มักนิยมทำเครื่องประดับและลูกปัด

อเมริกาใต้ ภาชนะดินเผายุคแรกค้นพบที่อเมริกาใต้ตั้งแต่ 3,200 ปีก่อนคริสตกาล ภาชนะดินเผาที่มีสีดำหรือสีเทาที่กลมตมตกแต่งลวดลายเป็นแถบหรือจุดเป็นลายเรขาคณิต มีงานเครื่องปั้นดินเผาที่ประเทศเปรู เอกวาดอร์ และเม็กซิโก ซึ่งไม่เพียงแต่เพื่อประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น ยังทำเป็นของเล่น เครื่องดนตรี และสิ่งบูชา ใช้วิธีการขึ้นรูปอย่างง่าย ๆ ปั้นด้วยมือตกแต่งผิวขัดมันหรือทาน้ำดิน คนพื้นเมืองทำภาชนะเป็นรูปขวดกลมทรงน้ำเต้า มีมือถือต่อเป็นพวยกลวง (Stirrup - Spout) ซึ่งทำอย่างเหมือนจริง เป็นยุคทองของการปั้นภาชนะดินเผาในแง่ของฝีมือมาก ภาชนะงานที่นิยมมาก คือ ขวดกลมมีพวยแผดและมีหูจับยึดพวยทั้งสองและขามแก้ว ส่วนพวก Mochica มีความสนใจในรูปทรงของงานประติมากรรมซึ่งมักทำขวดเป็นรูปทรงมนุษย์หรือศีรษะมนุษย์

ภาชนะเป็นรูปขวดกลมทรงน้ำเต้า มีมือถือต่อเป็นพวยกลวง
มีสีแดง เหลือง ดำ และสีขาว ผิวมัน

อเมริกาเหนือ ช่วงบุกเบิกอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ภาชนะสร้างด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยมือ โดยการขุดดินอัดพิมพ์ แม้ว่ายังไม่มีการใช้ปั้นหมุนแต่ก็ตกแต่งภาชนะอย่างงดงาม มีการพัฒนาเตาเผาขึ้นสามารถเผาบรรยากาศเป็นแบบสันดาปไม่สมบูรณ์ (Reduction Firing) ผลงานที่ได้มีความละเอียดสวยงาม การตกแต่งภายหลังใช้ดินสีแดงตกแต่งด้วยน้ำดินสีดำ - ขาว เป็นลวดลายเรขาคณิต ภาชนะที่เรียกว่า Zuni ใช้สีดำและแดงเข้มบนพื้นสีเทาจากวาดรูปนก กวาง และมีลวดลายเรขาคณิตตกแต่ง ส่วนภาชนะ Hopi ใช้สีดำบนพื้นสีเหลือง เป็นต้น

ภาชนะ Zuni ตกแต่งลวดลายเรขาคณิต วาดรูปนก กวาง มีสีดำ ขาว และสีแดง เผาบรรยากาศแบบสันดาปไม่สมบูรณ์

ภาชนะ Hopi ตกแต่งลวดลายนก กวาง เขียนสีดำบนพื้นสีเหลือง ผิวมันเงางาม

ญี่ปุ่น นักโบราณคดีสันนิษฐานว่า เครื่องปั้นดินเผาของญี่ปุ่นได้ทำมาจนถึง 10,000 ปี เป็นภาชนะดินเผาไฟต่ำเรียกว่า โจมอน (Jomon) เรียกตามลวดลายที่ผิวภาชนะ ซึ่งเป็นลายเชือก (Cord - marked) ทำจากดินขุดหรือดินแผ่นแล้วทำผิวเรียบโดย ตีรอยต่อตามขดดิน ตกแต่งพื้นผิวด้วยการกรดลวดลายจากเปียเชือกหรือเส้น หลังจาก ยุคภาชนะโจมอน ก็มีภาชนะดินเผาชื่อว่า ยาโยอิ ฮาจิ (Yayoi Haji) เป็นดินเผา เอิร์ทเทนแวร์ (Earthen Ware) เผาในอุณหภูมิ 700 - 750 องศาเซลเซียส ต่อมาได้มีการทำภาชนะสโตนแวร์เผาไฟสูงขึ้นประมาณ 1,100 - 1,200 องศาเซลเซียส ซึ่งได้รับอิทธิพลจากประเทศเกาหลีโดยใช้การเคลือบซีไค้ เมื่อเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 13 มีการผลิตภาชนะสโตนแวร์มากขึ้นและค้นพบดินเผาจีน (รูปทรงภาชนะในช่วงนี้ส่วนหนึ่งมีลักษณะงานคล้ายงานเครื่องปั้นดินเผาเกาหลี ในภาชนะสีน้ำเงิน - ขาว) ในคริสต์ศตวรรษที่ 14 มีการก่อตั้งศูนย์กลางการผลิตเครื่องปั้นดินเผา 6 แห่ง ซึ่งมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันคือ เซโตะ (Seto) โตโกนาเมะ (Tokoname) ชิงรากิ (Shigaraki) แทมบะ (Tamba) บิเซน (Bizen) และอิชิเซน (Echizen)

นอกจากนี้ ยังมีการผลิตภาชนะชงชามากขึ้น ภาชนะรากุกิเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญใช้ในพิธีชงชา ทำจากดินหยาบ ทนต่อความร้อนและความเย็นรวดเร็วได้ เผาเคลือบไฟต่ำ ต่อมาญี่ปุ่นสามารถค้นพบวัตถุดิบที่ให้สีใหม่ ๆ หลายชนิด ทำให้รูปแบบและสีสันตามธรรมชาติบนภาชนะ เปลี่ยนไป ดอกไม้จะมีสีเขียว ผลไม้มีสีครามและสีแดง เป็นต้น ภาชนะอิมาริ (Imari) เป็นพอร์ซเลน มีชื่อเสียงมาก ส่งออกไปยัง ยุโรป ตกแต่งด้วยสีแดง ทอง คราม หูหระและดงดงาม (สุขุมาล 2548, 48 - 50)

อิมาริ (Imari) ภาชนะพอร์ซเลนที่ตกแต่งด้วยการเขียนสีแดง ทอง คราม หูหระสวยงาม

โจมอน (Jomon) ภาชนะตกแต่งกตลาย
เผาอุณหภูมิ 700 - 750 องศาเซลเซียส

เซโตะ (Seto) ตกแต่งภาชนะโดยใช้
ดินขาวเขียนสีน้ำเงินเผาเคลือบ อุณหภูมิ
สูง 1,100 - 1,200 องศาเซลเซียส

แทมบะ (Tamba) ภาชนะขงชาญี่ปุ่นและขวดสาเก เผาอุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส ขึ้นไป

ที่มาแนวคิดการสร้างสรรค

ในอดีตกาลสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มนุษย์ได้แบ่งเผ่าพันธุ์การอยู่รวมกัน การสื่อสารร่วมกัน สร้างอาณาเขตที่อยู่อาศัย ต่อมามนุษย์ได้เริ่มรู้จักเรียนรู้พัฒนาการ คิดค้นสรรพสิ่งต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกและการปกป้องตัวเอง การดูแลรักษา อาณาเขตดินแดนของตนจากอดีตเข้าสู่โลกสังคมโลกาภิวัตน์ การพัฒนาทางด้าน กระแสนิยมเข้ามาอย่างรวดเร็ว มนุษย์มีสมองและความคิดสร้างสรรค์พลังให้ เกิดขึ้นบนโลก คอยผลิตเทคโนโลยีก้าวล้ำนำสมัยเพื่อตอบสนองความต้องการกับ ตัวเอง การแข่งขัน การสร้างความเป็นผู้นำมหาอำนาจภายในประเทศ สงคราม ความขัดแย้ง ความสูญเสีย รวมไปถึงทรัพยากรทางธรรมชาติบนโลก ทั้งหมดก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมหึมา ชาติความสมดุลทางระบบนิเวศน์ ภัยธรรมชาติที่ เข้ามาทำลาย โรคระบาดที่เกิดขึ้นรวมถึงความขัดแย้งกันเองของมนุษย์ เมื่อสังคม ของมนุษย์มีการพัฒนา ความซับซ้อนพฤติกรรมมนุษย์จึงบังเกิดขึ้น พฤติกรรม ในที่นี้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ในสังคม แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่ม ที่ 1 ได้แก่ คนที่เกิดระหว่างประมาณ ค.ศ. 1930 กลุ่มที่ 2 เกิดระหว่างประมาณ ค.ศ. 1945 หลังสงครามโลกจนถึงประมาณ ค.ศ. 1965 และกลุ่มสุดท้ายสำหรับคนที่ เกิดหลังจากนั้น กลุ่มที่ 1 มีชีวิตในวัยเด็กจนถึงวัยรุ่นช่วงใดช่วงหนึ่งอยู่ในระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ 2 และหลังสงครามเล็กใหม่ๆ สภาพทางสังคมเศรษฐกิจมีความ วุ่นวายและตกต่ำ คนหลายร้อยล้านคนได้รับความทุกข์จากการสูญเสียสมาชิก ครอบครัวไป คนอีกจำนวนมากเช่นเดียวกันที่มีสภาพบ้านแตกสาแหรกขาดหรือ มีชีวิตอยู่ท่ามกลางความกลัวและความไม่ปลอดภัย อาหารไม่มีกินหรือไม่พอกิน การดำรงชีวิตมีเพียงการอยู่ไปได้วันต่อวัน

ผู้ที่ผ่านสภาพเช่นว่านั้นได้ก็สร้างนิสัยประหยัดและอดทน ยอมรับเรื่องชะตากรรม และอาญาสิทธิ์ ยอมรับการขาดสิทธิเสรีภาพเพื่อแลกกับความอยู่รอด ความรู้สึก

ภาพข้อมูลภัยจากเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์

และอารมณ์ที่ถูกเก็บกด ความโกรธและความระแวง เป็นความทรงจำถึงความทุกข์ทรมาน เมื่อสงครามสงบ ความกลัวและความหวาดระแวงที่ฝังลึกจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมของยุคหลังสงคราม เป็นพฤติกรรมการแสวงหามาตรการเพื่อความมั่นคงและปลอดภัย ระบบและกฎเกณฑ์สังคมต่างๆ ถูกสร้างขึ้นใหม่เพราะกลัวสงคราม กลัวความเจ็บปวดและสูญเสีย จากการผลักดันของจิตใต้สำนึกส่งผลให้คนที่เป็นผู้ใหญ่ส่งเสริมการเพิ่มประชากรเพื่อทดแทนการสูญเสียในระหว่างสงคราม ผู้นำประเทศต่างหมกมุ่นอยู่กับคำว่าพัฒนา การเตรียมสังคมประเทศชาติใหม่ ด้านความพร้อมและความปลอดภัย ซึ่งการพัฒนาความพร้อมและความปลอดภัย ต้องใช้ทุนทรัพย์ทำให้เป็นสาเหตุที่สำคัญยิ่งของการแข่งขัน เกิดการเร่งรัดทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ส่วนความหวาดระแวงสงคราม ทำให้มีการแข่งขันทางด้านยุทธโศปกรณ์ การแบ่งขั้วและสงครามเย็น การป้องกันประเทศด้วยการสร้างสมอวุธล้นเกินในช่วงเวลาของคนกลุ่มที่ 1 แทบทั้งสิ้น เพียงช่วงเวลาไม่ถึง 30 ปีหลังสงคราม ความสูญเสียของทรัพยากรธรรมชาติและการทำลายสิ่งแวดล้อมได้เพิ่มทวีมากขึ้น คนที่เกิดในช่วงเวลานี้จึงเป็นหัวหอกในการชักนำสังคมไปสู่การเปลี่ยนแปลง ความหายนะทางพฤติกรรมที่สำคัญของคนรุ่นดังกล่าวก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงต่อคนในกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ที่เกิดในช่วงเศรษฐกิจฟื้นตัวแล้ว

คนในกลุ่มที่ 2 ผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ของความทุกข์ยากของสงครามและความลำบากยากเข็ญ เด็กและวัยรุ่นหนุ่มสาวในคนกลุ่มนี้ไม่สามารถยอมรับระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ในการมุ่งสะสมอาวุธโดยเฉพาะการทำลายธรรมชาติ คนในกลุ่มนี้เรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระส่วนตัวอย่างแทบไม่มีขอบเขต แต่ในขณะที่เดียวกันได้เกิดความไม่สมดุลระหว่างทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ธรรมชาติกับจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ด้านเศรษฐกิจเสรีที่มีเงินเป็นอุดมคติส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ของสังคมอย่างรุนแรงที่สุด โดยเฉพาะในระดับฐานล่าง ความยากจนจากความไม่พอดีของความทะเยอทะยานกับความต้องการที่ถูกยั่วยุด้วยความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีมากกับผู้ที่ไม่มียะไร ส่งผลให้เกิดความล่มสลายในโครงสร้างของครอบครัวท่ามกลางความขัดแย้งของสภาพวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสภาพการณ์ของสิ่งแวดล้อมที่กำลังล่มสลายเป็นพื้นฐานโครงสร้างของสังคม เพราะปมจิตปัญญาต่อคนในกลุ่มที่ 3 ผู้ที่กำลังเติบโตใหญ่ขึ้นมาทุกวัน

ดังนั้น ช่วงหลังทศวรรษที่ 80 จนปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีขบวนการทางสังคมและการเมืองเกิดขึ้นมาในประเทศต่างๆ เป็นขบวนการฟันดาเมนทัลลิสม์ (Fundamentalist) ที่ใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจ กลุ่มนาซีใหม่ กลุ่มหัวรุนแรง ขบวนการแบ่งแยกดินแดนแยกผิวเผ่าพันธุ์ แยกเชื้อชาติรวมทั้งการแบ่งเขตและสงวนเขต มาตรการทางการค้าและที่ทำกิน ทั้งหมดเป็นพฤติกรรมที่เป็นสากล มีสิ่งสำคัญที่อยู่เบื้องหลัง คือ จิตใต้สำนึกของผู้ใหญ่ปัจจุบันที่ในวัยเด็กเคยชินกับอิสระเสรีภาพที่ค่อนข้างอ่อนด้อยในเรื่องของวินัยและความรับผิดชอบเคยชินกับความสะดวกสบายจากเศรษฐกิจเสรีที่อำนวยความสะดวกสบายของวัฒนธรรมวัตถุ และสิ่งที่เรียกว่าวิถีคุณภาพชีวิตของคนรุ่นใหม่ ทั้งหมดส่งผลให้เป็นพฤติกรรมต่อต้านสถาบันต่างๆ พวกเขากำลังพยายามแสวงหาสังคมที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับพวกเขา ไม่ว่าจะด้วยความรุนแรง หรือการหลีกเลี่ยงความกดดันด้วยการพึ่งพระเครื่อง เหริยบุตรา หรืออะไรก็ได้ที่คิดว่าช่วยพวกเขาให้ได้รับการบรรเทาเบาบางความเจ็บปวดสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในช่วงของหัวเลี้ยวหัวต่อของ

การเปลี่ยนแปลง จิ่งขึ้นอยู่กับสติปัญญาของชาวโลกทุกๆ คนในปัจจุบันจะต้องช่วยกันคิดร่วมกันหาทางปรับปรุงระบบรูปแบบและโครงสร้างของสังคม ทศนคติของการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกให้สอดคล้องกับทิศทางของการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการศึกษาระดับปริญญาบนพื้นฐานของศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ด้วยการส่งเสริมพัฒนาเผยแพร่สู่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม เห็นพ้องต้องกันหรือเห็นด้วยในความต่าง มองผลในระยะยาว วิเคราะห์หาจุดดีและจุดเสียและพัฒนาอย่างเป็นระบบ สิ่งเหล่านี้ถ้ามนุษย์เข้าใจและมีเหตุผลต่อกัน ความสันติสุขบนโลกและสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น (ประสาน 2538, 80)

อิทธิพลที่ได้รับ

ความทุกข์ ความเหงา ความเศร้า ความกดดัน และความเห็นห่างทางด้านจิตใจของมนุษย์ด้วยกันเองเป็นผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ผู้วิจัยสนใจประเด็นเนื้อหาของสภาวะทางด้านอารมณ์และจิตใจของมนุษย์ที่ถูกสภาพแวดล้อมทางสังคมเข้ามารุมเร้า ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น ความขัดแย้งต่างๆ ของมนุษย์ในสังคมที่ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาการแตกแยกแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย การเอา رأัดเอาเปรียบต่อมนุษย์ด้วยกันก่อให้เกิดปัญหาห่วงวายนทางสังคมและประเทศ ความตึงเครียด ความกดดันส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและร่างกาย เกิดโรคร้าย ความเจ็บป่วย การพลัดพราก และความสูญเสีย เป็นต้น เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยหยิบยกขึ้นมาและเป็นอิทธิพลที่ได้รับ

ภาพข้อมูลและที่มาก่อนผลงานวาดเส้น

ผลกระทบทางสังคมที่มีต่อสภาวะจิตใจและร่างกายของมนุษย์ด้วยกัน

ใบไม้ รากไม้

ซากศพมนุษย์

แบบจำลองผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิจัย

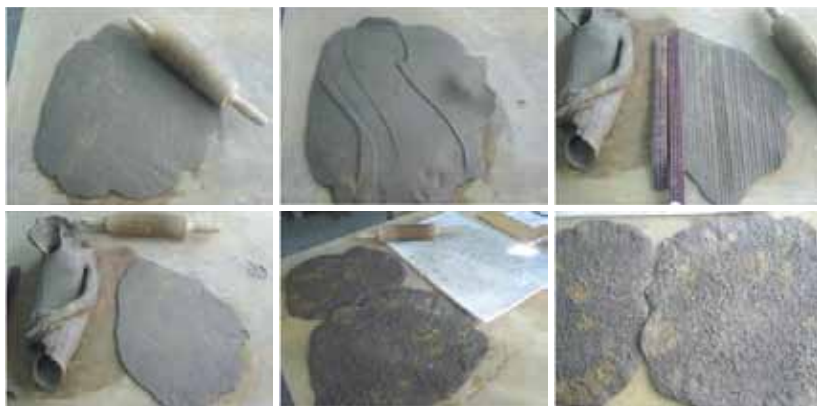

เทคนิคที่เลือกใช้ของผลงานวิจัยวาดเส้น

เทคนิคการขูดขีดผิวหน้าของดินเหนียวและการปั้นเป็นเทคนิคที่ผู้วิจัยเลือกใช้มาอันดับแรก เพราะเป็นเทคนิคที่ใช้ตกแต่งเมื่อสร้างรูปทรงตอนเป็นดินเหนียวทุกชั้น รวมถึงวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ประกอบการทำพื้นผิวร่องรอยของผลงานทั้งที่เป็นดินดิบและเมื่อทำในตอนเคลือบสี เทคนิคการขึ้นโครงสร้างตะแกรงลวดและใช้ผ้าชุบน้ำดินเผาเคลือบก็เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ผู้วิจัยได้กำหนดใช้เทคนิคเหล่านี้มา และนอกจากนั้น

ในผลงานวิจัยวาดเส้นยังมีเทคนิคที่กล่าวมาข้างต้นผสมผสานกันลงในผลงานบางชิ้น เพียงแต่มีได้ระบุไว้ล่วงหน้าถึงความมากมายของเทคนิคใดๆ โดยเฉพาะในผลงานชิ้นนั้นๆ ใช้การตัดสินใจในขณะที่ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามทัศนคติและประสบการณ์เท่าที่มีถ่ายทอดจินตนาการจากอารมณ์ความรู้สึกของตนเองลงในผลงานวาดเส้นเพื่อสะท้อนมุมมองให้เห็นแง่คิดและเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน

เทคนิคการม้วนห่อชุดขีดของดินเหนือบั้นและกดประทับพื้นผิวของงานตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา

เทคนิคการวาดเขียนสีและตกแต่งเนื้อดินในงานเครื่องปั้นดินเผา

เทคนิคการขึ้นโครงสร้างตะแกรงลวดและผ้าชุบน้ำดินปั้นผสม

เทคนิคเซตหมึกดำ เฝาคืออบใส่ราน และเขียนสีทองเผาบนเคลือบอีกครั้ง ในการเขียนสีบนเคลือบของงานเครื่องปั้นดินเผา

ภาพผลงานการเผาติบ (Biscuit)

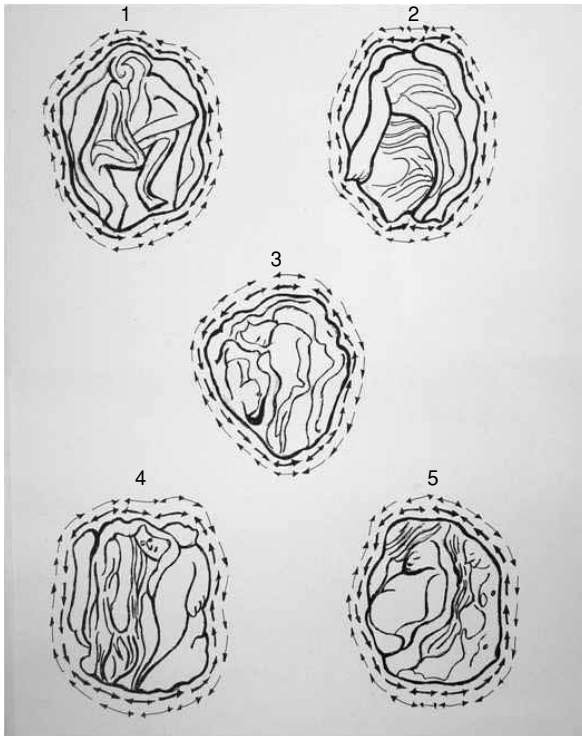

วิเคราะห์ผลงานวิจัย

วาดเส้นสร้างสรรค์รูปทรงมนุษย์ 23 ชั้น

ผู้วิจัยได้วิจัยและกำหนดผลงานวาดเส้นทั้งหมด 23 ชั้น ในแต่ละชั้นมีรายละเอียด เทคนิคคล้ายคลึงกัน เพียงแต่ปรับเปลี่ยนทางด้านรูปทรงของมนุษย์ในท่าทางที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยได้เขียนวิเคราะห์ถึงผลงานในภาพรวมทั้งหมด เพื่อที่จะได้เห็นการพัฒนาทางด้านรูปทรงเทคนิคและเนื้อหาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในผลงานแต่ละชั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานในแต่ละชั้นตั้งแต่ชั้นที่ 1 ถึง 23 มาแสดงให้เห็นด้านองค์ประกอบทางทัศนธาตุ ด้านเส้น รูปทรง ปริมาตร พื้นผิว และสี และหลังจากนั้นจึงวิเคราะห์เทคนิครูปทรงแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานวาดเส้น

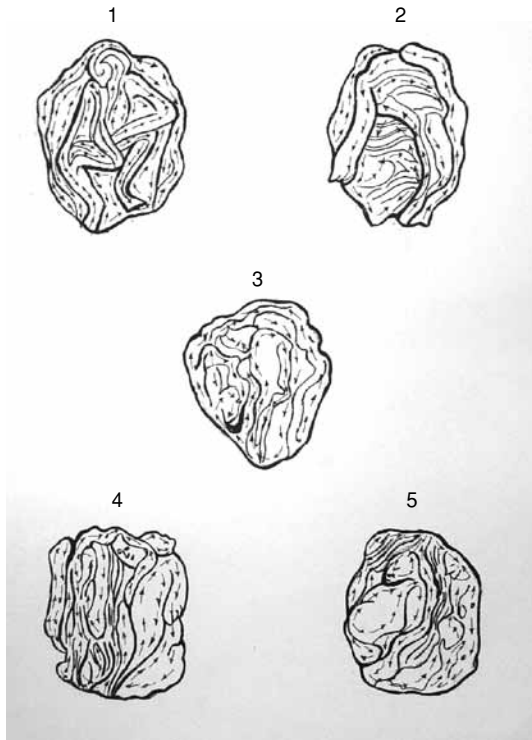
ผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ขั้นที่ 1 - 5

เส้นรอบนอก

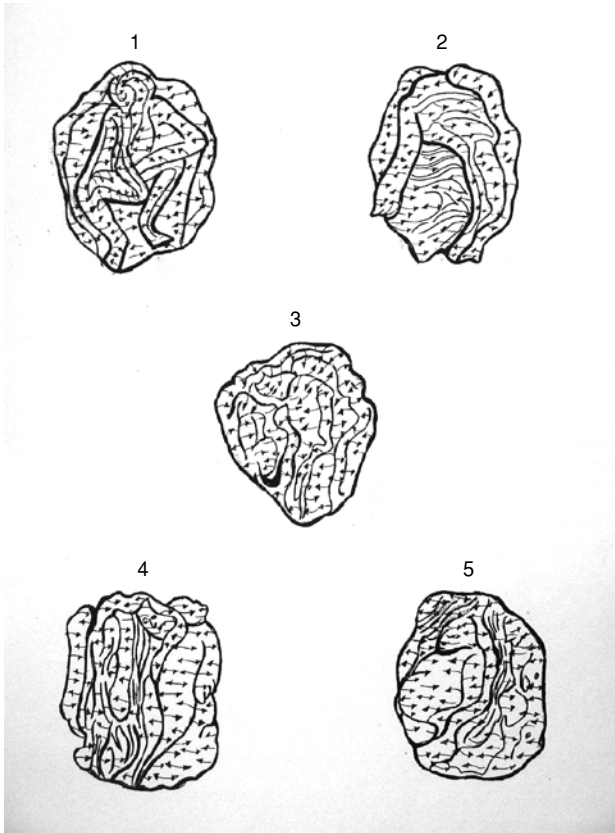
ผู้วิจัยได้กำหนดรูปทรงมนุษย์โดยกรรมวิธีการปั้นและขูดขีดม้วนห่อปูนแผ่นดินให้เกิดรอยนูนเว้า รอยหยักโค้งในตำแหน่งของแผ่นดินภายในรูปทรงกลมและรูปทรงรี เพื่อให้เห็นทิศทางการเคลื่อนไหวของเส้นรอบนอกอย่างมีอิสระ ม้วนไหลเวียนบรรจบในรูปทรงของแผ่นดินบนผลงานวาดเส้น

เส้นรอบใน

ผู้วิจัยได้กำหนดเส้นรอบในสร้างรูปทรงมนุษย์ให้เกิดขึ้นโดยมีการวาดชุดขีดเส้นรอบในเป็นตัวกำหนดบอกทิศทางการเคลื่อนไหวท่าทางของมนุษย์ในแต่ละชั้น ในผลงานชิ้นที่ 1, 4, 5 รูปทรงมนุษย์จะเห็นได้ชัดว่ามีใบหน้า ลำตัว แขนขา การวางตำแหน่งของเส้นและรูปทรง มีการเน้นเขียนสีเคลือบ คัดรูปทรงมนุษย์ให้เด่นชัดลงบนแผ่นดิน มีมิติแสงเงา หน้าหนักของเส้นรอบในของสีเคลือบลงบนภาพ ส่วนในผลงานชิ้นที่ 2 และ 3 ค่าน้ำหนักเส้นรอบในยังสร้างรูปทรงมนุษย์ไม่ชัดเจนเพราะสีที่ใช้ในการเคลือบค่อนข้างเด่นออกมามากเกินไป แต่ก็ยังคงมีโครงสร้างของเส้นรอบในที่ยังบอกตำแหน่งทิศทางของรูปทรงมนุษย์อยู่

ปริมาตร

ปริมาตรพื้นผิวที่เห็นได้ชัดของผลงานชิ้นที่ 2, 3 และชิ้นที่ 4, 5 มีรอยยับย่นบนพื้นผิวของดิน เห็นส่วนโค้งส่วนเว้าอย่างมีอิสระ ปริมาตรในผลงานชิ้นที่ 2 และ 3 สร้างมิติเห็นค่าน้ำหนักแสงเงาบนแผ่นดิน มีจินตนาการของรูปร่างมนุษย์ชัดเจน และคลุมเครือบ้างบางส่วน เป็นจังหวะในทิศทางที่เกิดขึ้นของปริมาตรที่ลึกตื้น โค้งเว้าทางรูปทรงของผลงาน

ภาพผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 - 5

พื้นผิวและสี

ลักษณะการกำหนดพื้นผิวและสีที่สร้างขึ้น เช่น การขีดข่วนและการกดประทับลง แผ่นดิน การเขียนด้วยน้ำดิน (Slip) และการใช้ผ้าชุบน้ำดินสร้างพื้นผิวบร๋อง รอย การเคลือบสีหนาและบางทำให้เกิดค่าน้ำหนักของสีเข้มอ่อนของแสงเงาสร้าง ให้เกิดมิติทางรูปทรง ผลงานวาดเส้นรูปทรงมนุษย์จึงมีท่าทางเคลื่อนไหวบอกลถึง สภาวะอารมณ์และความเปลี่ยนแปลงของรูปทรง เส้น สี ปริมาตร และพื้นผิว ตาม จินตนาการที่ผู้วิจัยได้กำหนดในการสร้างสรรค์

วิเคราะห์รูปทรงและแนวคิดผลงานชิ้นที่ 1 - 5

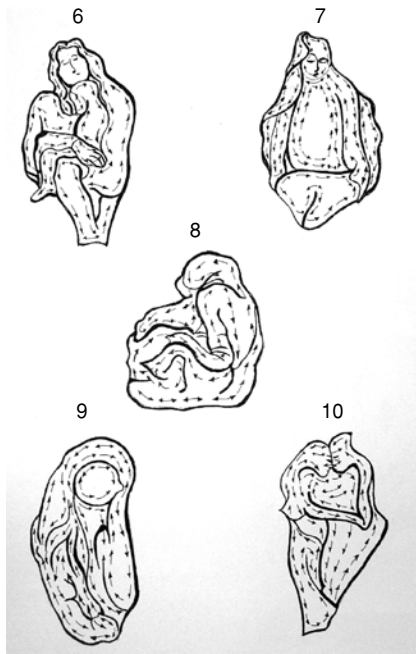
ในผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 - 5 เป็นการนำเสนอกรรมวิธีการวาดเส้นบนดินแผ่นและการเขียนสีเฝาคีลือบของเทคนิคงานเครื่องปั้นดินเผา ผู้วิจัยได้เริ่มผลงานชิ้นที่ 1 - 5 เป็นจุดเริ่มต้นค้นหาแนวทางในการพัฒนาต่อจากข้อมูลที่ค้นคว้าและทดลองทำแบบจำลอง โดยเทคนิคของงานวาดเส้นผสมประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาที่มีเรื่องราวของมนุษย์ แสดงออกปฏิกิริยาแห่งความทุกข์ ความเศร้า ความเหงา ความมกดัน ดังนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดรูปทรงที่มีท่าทางในลักษณะนั่งคุกเข่า งอตัว บิดงอไปมาตามสภาวะจิตใจที่มีแต่ความทุกข์ สีเคลือบที่ใช้เป็นสีที่หม่นหมอง มีพื้นผิวที่ขรุขระ หยาบ ไม่เรียบ เพื่อแทนความหมายของมนุษย์ที่ถูกภัยคุกคามทางสังคม ความเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายต่างๆ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาแนวคิดและรูปทรงเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับเทคนิคกรรมวิธีการสร้างสรรค์ผลงานให้เห็นภาพสะท้อนบางอย่างที่มนุษย์ถูกผลกระทบต่อสิ่งเหล่านี้มาเป็นงานวิจัยทางศิลปะที่เกิดขึ้น จากจุดเริ่มต้นในผลงานชิ้นที่ 1 ถึงชิ้นที่ 5 ก็จะเริ่มเห็นการพัฒนาทางรูปแบบอย่างต่อเนื่องและชิ้นต่อไปจะเป็นชิ้นที่ 6 ถึงชิ้นที่ 10 มีการเพิ่มเติมทางด้านรูปทรงเทคนิคอย่างอิสระ สามารถหลุดจากพื้นที่ของดินแผ่น สร้างรูปทรงให้มีมิติในการห่อหุ้มม้วนไปมาของดิน สร้างจินตนาการในรูปทรงมนุษย์ในงานวาดเส้นผสมกับงานประติมากรรมเข้าด้วยกัน

ผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6 - 10

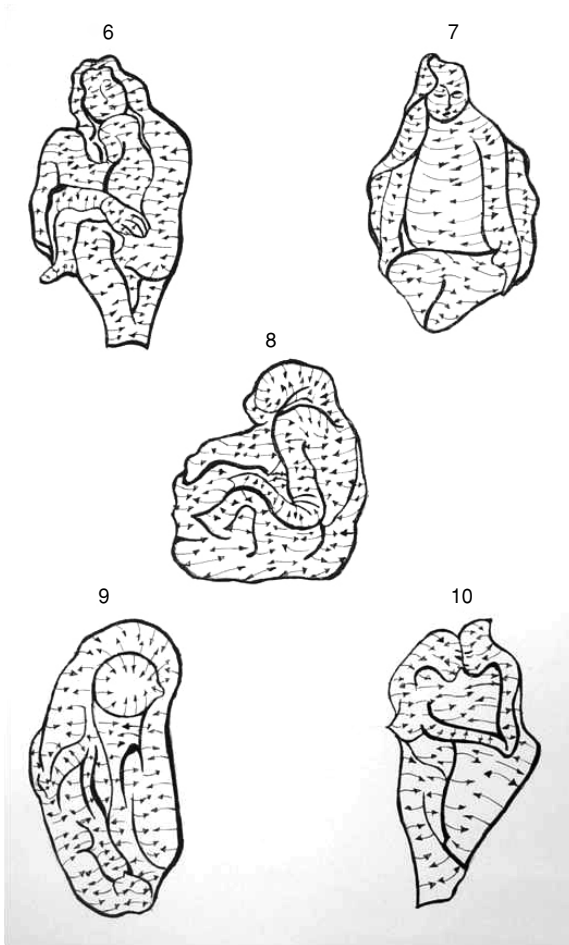
เส้นรอบนอก

ในผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งใจสร้างมิติของระนาบดินแผ่นดินในงานวาดเส้นผสมกับการปั้น จะเห็นว่ารูปทรงทุกชิ้นจะมีความเป็นนูนสูง (High Relief) ขึ้นมาอย่างเห็นได้ชัด เส้นรอบนอกจะไม่มีให้เห็นในความเป็นรูปทรงกลมและรูปทรงรีดังในผลงานชุดก่อน ผลงานชิ้นที่ 6 ถึงชิ้นที่ 10 นี้มีความเป็นอิสระของเส้นรอบนอกมากยิ่งขึ้นในแต่ละชิ้น การสร้างรูปทรงเด่นชัดรายละเอียดของเส้นรอบนอกทำให้เห็นส่วนเว้าส่วนโค้งของลำตัว หัวไหล่ แขน ขา และมีมือ รวมทั้งใบหน้าเพิ่มเติมมากขึ้นกว่าเดิม ในภาพผลงานชิ้นที่ 6, 7, 10 ส่วนชิ้นที่ 8 และ 9 ผู้วิจัยต้องการให้เป็นลักษณะของรูปทรงที่ไม่ชัดเจน มีความคลุมเครือทางรูปทรง ส่วนโครงสร้างหลักของรูปทรงมนุษย์ก็ยังคงไว้อยู่อย่างเดิม

เส้นรอบใน

มีความสัมพันธ์ต่อเนื้อและเชื่อมโยงกับเส้นรอบนอก ในผลงานชิ้นที่ 6, 7, 8 ผู้วิจัยได้เพิ่มความรู้สึกของเส้นรอบในในการม้วนบิดออกไปมา สร้างรอยยับย่นของเส้นและรูปทรงบนดิน มีความลึกตื้นระยะมิติของเส้นใหญ่เล็กไม่เท่ากัน ในการปรับผสมการขีดเพิ่มเติมบนแผ่นดิน สร้างจินตนาการถึงความเคลื่อนไหวรูปทรงมนุษย์ให้ความรู้สึกสะเทือนใจ โดยกำหนดเนื้อหาเรื่องราวสัญลักษณ์เพิ่มเติมของรูปทรงขึ้นมาให้เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด เช่น การวางท่าทางในลักษณะของแม่อุ้มลูก รูปทรงผู้หญิงผู้ชายกำลังโอบกอดกัน สีที่ใช้ในการเคลือบเป็นลักษณะสีเดียว มีทั้งสีด้านและสีมันวาวในแต่ละชิ้นงาน เป็นต้น เพื่อต้องการให้รูปทรงแสดงถึงเนื้อหาและจินตนาการออกมามากกว่าการให้สีเคลือบในผลงาน

ปริมาตร

จะเห็นได้ชัดมากกว่าเดิม รูปทรงมีความเป็นอิสระและเคลื่อนไหวเชื่อมโยงกับเส้นรอบในและเส้นรอบนอก สร้างปริมาตรจินตนาการรอยย่นรอยย่นของการห่อหุ้มให้เกิดมิติทางสายตาและค่าน้ำหนักของแสงเงาในรูปทรงมนุษย์

ภาพผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6 - 10

6

7

8

9

10

พื้นผิวและสี

ผู้วิจัยต้องการที่จะนำเสนอสีเคลือบเพียงสีเดียว เพราะรูปทรงมีลักษณะเด่นทางด้านรายละเอียด เช่น ใบหน้า มือ เท้า เป็นต้น ในการเคลือบสีมีทั้งสีที่ด้านและสี

ที่มันวาว เพื่อถ่ายทอดอารมณ์และจินตนาการผ่านความคิดที่มีเนื้อหาของความ
ทุกข์ยาก ความเศร้า พื้นผิวและสีจึงมีบทบาทสำคัญ ในผลงานชิ้นที่ 7 สีเคลือบที่
ใช้ออกมันวาว ผู้วิจัยต้องการจะแสดงถึงรูปทรงผู้หญิงที่มีความทุกข์ยาก มีร่องรอย
ของสีแดงปนเนื้อดินผสมในการเคลือบสีทับกันแสดงถึงความไม่บริสุทธิ์และความ
กดดันต่อสภาวะจิตใจ ส่วนสีเคลือบด้านแทนค่าความหมายถึงความทุกข์ความเศร้า
ดังในผลงานชิ้นที่ 6, 8 และ 9, 10 ของผลงาน

วิเคราะห์รูปทรงและแนวคิดผลงานชิ้นที่ 6 - 10

ในผลงานวิจัยชิ้นที่ 6 - 10 ได้เพิ่มเติมเนื้อหาทางรูปทรงให้ชัดเจน โดยมีลักษณะ
ที่เพิ่มเติม คือ การปั้นใบหน้า มือ และเท้า ลงในรายละเอียด ผลงานรูปทรงที่ปิด
คดงอไปมา บอกถึงสภาวะทางอารมณ์ที่สะท้อนใจ ความทุกข์ยากลำบากที่ถูก
ผลกระทบทางสังคมและสภาพแวดล้อม จึงทำให้เกิดการสร้างสรรครูปทรงมนุษย์
ในท่าทางที่ให้ความรู้สึกถึงความเศร้าหมอง กดดัน เจ็บปวดต่อสภาพจิตใจ ผู้วิจัย
ได้เจตนาถ่ายทอดผ่านทางความรู้สึกที่สัมผัสต่อสิ่งแวดล้อมที่พบเห็นในสังคมนำมา
สร้างสรรค์ผลงานวาดเส้นผสมกึ่งงานประติมากรรมที่มีจังหวะของเส้น เกิดปริมาตร
สร้างรูปทรง และพื้นผิวบนแผ่นดิน เป็นตัวกำหนดเนื้อหา เชื่อมโยงแนวคิดในการ
สร้างสรรค์ผลงาน

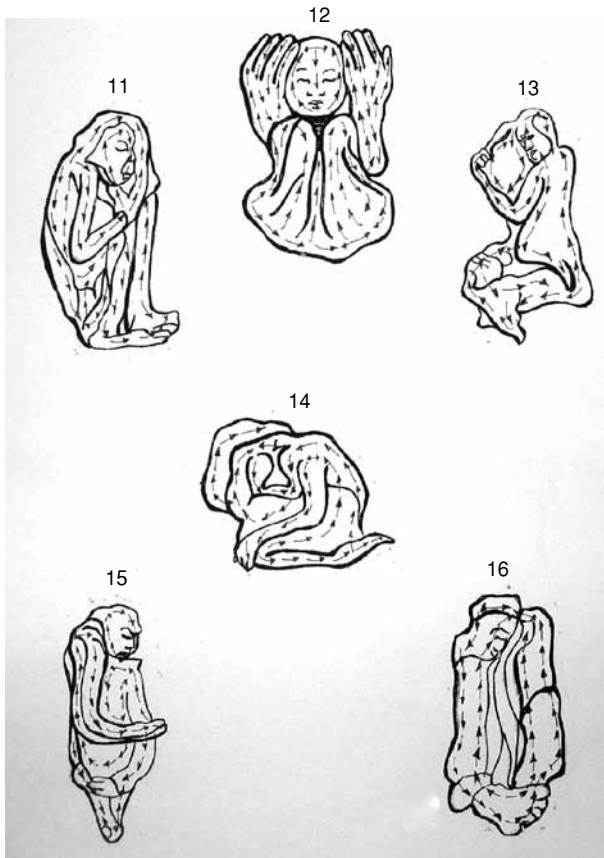

ผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11 - 16

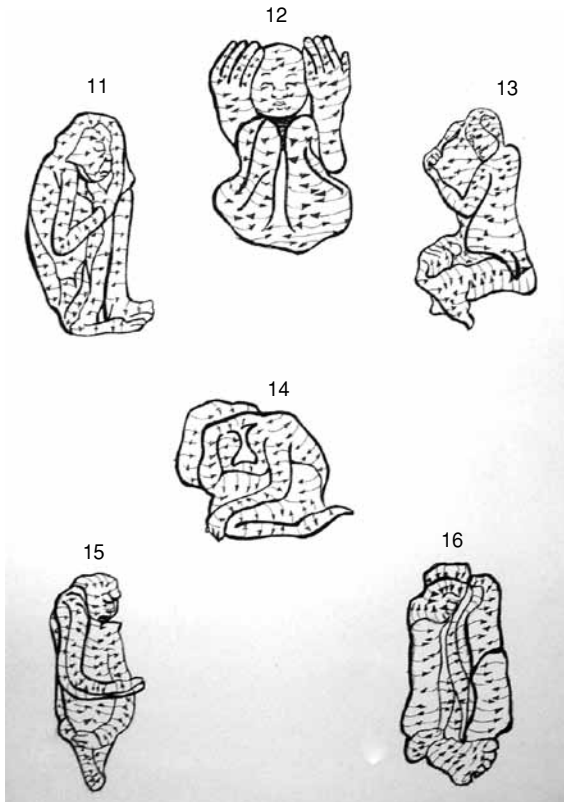
เส้นรอบนอก

ในชั้นที่ 11 ถึงชั้นที่ 16 ผู้วิจัยได้ให้ความอิสระของรูปทรง จะสังเกตว่าเส้นรอบนอกมีการเคลื่อนไหวไปตามรูปทรง มีจังหวะหักมุมและพับงอตามรูปทรงมนุษย์ อารมณ์ และจินตนาการ ให้ความรู้สึกมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ในผลงานชั้นที่ 12 ผู้วิจัยได้กำหนดเรื่องราวโดยใช้สัญลักษณ์ใบหน้าของเด็กและขยายบางส่วนของมือเพื่อเพิ่มเติมเนื้อหารายละเอียดแนวคิดลงไป อากัปกิริยาท่าทางแสดงถึงสภาวะแห่งทุกข์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น เส้นรอบนอกจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปทรงเพื่อตอบสนองถึงความรู้สึกสะท้อนใจที่มีต่อผลงาน

เส้นรอบใน

ในผลงานชิ้นที่ 11, 13, 14, 15 และ 16 ผู้วิจัยได้ตั้งใจใส่รายละเอียดเพิ่มเติมในการปั้นตกแต่ง ดังในภาพจะเห็นได้ว่ารอยยับย่นข้างในรูปทรงมีมิติที่ลึกทับซ้อนลงไป จะเห็นได้ว่าเส้นรอบในมีจังหวะที่ใหญ่เล็กไม่เท่ากัน สีเคลือบในการเผา ก็ยังสามารถคัดรูปทรงของเส้นรอบในเกิดน้ำหนักของร่องเส้นที่คมเด่นชัด มีระยะมิติเชื่อมกับรูปทรงของเส้นรอบนอกสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง

ปริมาตร

ในผลงานชุดนี้ มีองค์ประกอบหลากหลายทางรูปทรง โดยเฉพาะรูปทรงที่เด่นๆ ในชั้นที่ 12, 13, 14 และ 15 การสร้างปริมาตรทางรูปทรง ผู้วิจัยได้ให้ความเป็นอิสระมากขึ้น มีปริมาตรที่ห่อม้วนหุบเข้าออก สร้างจินตนาการผสมกับรูปทรงของเปลือกไม้หรือเนื้อหนังที่ห่อหุ้มของผิวดิน สีเคลือบสร้างน้ำหนักของแสงเงาที่เกิดขึ้นบอกความรู้สึกถึงความมีชีวิตและลมหายใจของมนุษย์ที่ยังรอคอยความหวังบนโลกที่มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกัน

ภาพผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 11 - 16

พื้นผิวและสี

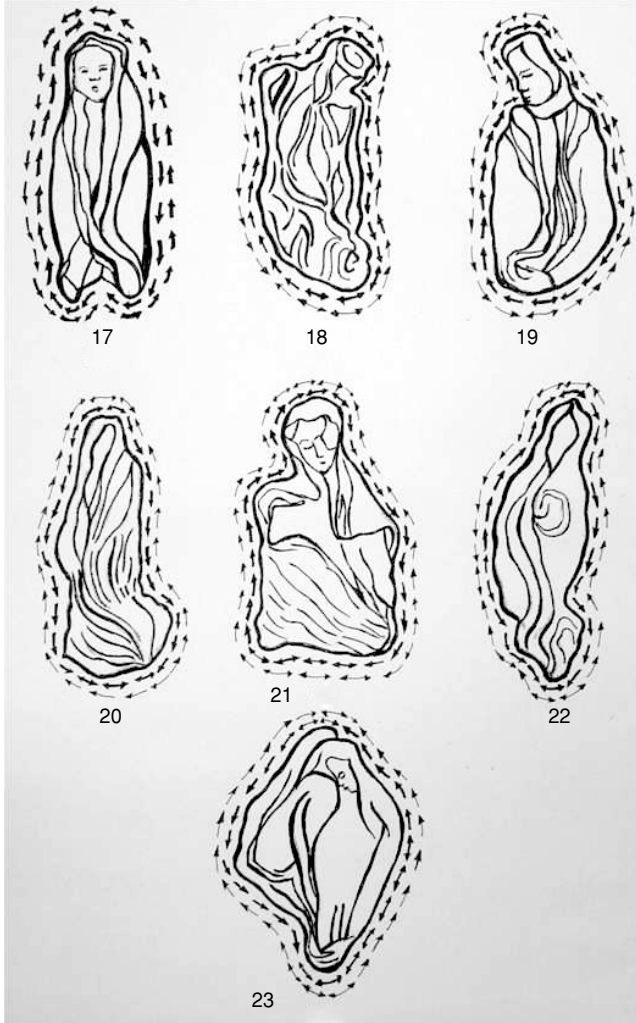
ในผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นผิวในการกดประทับของวัสดุเข้ามาเพิ่มเติม โดยใช้วัสดุแผ่นโฟม สายเข็มขัด ผ้า และสีเคลือบในการเผาทดลองมาผสมผสาน

เพิ่มเติมทางด้านเทคนิคของงานเคลือบสีเครื่องปั้นดินเผา ดังในภาพผลงานชิ้นที่ 13, 14, 15, 16 ผลงาน 4 ชิ้นนี้จะเห็นว่ามียีสันของการเผาเคลือบสีบางชนิดสร้างให้เกิดพื้นผิวที่ขรุขระ บางสีก็ให้ความรู้สึกมันวาวเกิดปฏิกิริยาของคราบสีที่ทับซ้อนกันสร้างมิติพื้นผิวบนผลงานผสมกับวัสดุที่เลือกใช้นำมาดัดประทับร่องรอยบนแผ่นดิน มีการวางตำแหน่งระบายสีในการเคลือบโดยที่ไม่เป็นการทำลายรูปทรงของผลงานมากไป พื้นผิวและสีจึงแสดงคุณสมบัติออกมาอย่างเห็นได้ชัดประสานกลมกลืนเข้าด้วยเนื้อหาและแนวคิดของผลงาน

วิเคราะห์รูปทรงและแนวคิดผลงานชิ้นที่ 11 - 16

ในผลงานชุดนี้ รูปทรงและแนวคิดจะเห็นชัดในผลงานชิ้นที่ 12 มีสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นคือ รูปทรงมือและใบหน้าของเด็ก ผู้วิจัยตั้งใจจะแสดงถึงเนื้อหาที่บอกถึงเรื่องการกำเนิดของทารกบนสภาวะที่เสื่อมโทรมและผลงานชิ้นที่ 11, 13, 14, 15, 16 รูปทรงและแนวคิดจะบอกถึงอากัปกริยาของมนุษย์ที่อยู่ในท่าทาง การคุกเข่า งอตัว การนอนขดของมนุษย์ ผู้วิจัยเจตนาจะสะท้อนถึงแง่คิดรูปทรงมนุษย์ที่ผิดปกติทางด้านจิตใจและร่างกาย เกิดรอยบาดแผลแห่งความทุกข์ทรมาน

ผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ ชั้นที่ 17 - 23

เส้นรอบนอก

ผลงานทั้งหมดได้กำหนดโดยเทคนิคการขึ้นรูปด้วยโครงสร้างของวัสดุตะแกรงลวด ผู้วิจัยได้เปลี่ยนเทคนิคที่เคยใช้ดินเหนียวมาเป็นการขึ้นโครงสร้างของวัสดุตะแกรงลวด แล้วหล่อหุ้มด้วยผ้าชุบน้ำดิน (Slip) สร้างจินตนาการที่มีต่อรูปทรง ดังนั้น ผลงานในแต่ละชิ้นเส้นรอบนอกที่เกิดขึ้นยังไม่ค่อยแสดงผลออกมาอย่างอิสระเหมือนผลงานชุดก่อนๆ ที่ทำด้วยเทคนิคดินเหนียว แต่ในผลงานชุดนี้ผู้วิจัยต้องการจะนำเสนอการใช้เทคนิคผ้าชุบน้ำดิน สร้างรูปทรงให้เกิดรอยยับรอยย่นของพื้นผิวเส้นรอบนอก จึงมีโครงสร้างในผลงานค่อนข้างบังคับเพราะเกิดจากการขึ้นโครงสร้างด้วยวัสดุตะแกรงลวด แต่ผลที่เกิดขึ้นทางสายตาก็ยังคงเป็นรูปทรงมนุษย์ในท่าทางอิริยาบถอีกรูปแบบหนึ่ง โดยมีวัสดุผ้ามาปกคลุมสร้างริ้วรอยของโครงสร้างภายในให้เห็นอยู่บ้างตามจินตนาการที่เกิดขึ้น

17

18

19

20

21

22

23

เส้นรอบใน

จะมีให้เห็นเด่นชัดมาก รายละเอียดที่เกิดขึ้นในผลงานผู้วิจัยได้เปลี่ยนเทคนิคโดยใช้ผ้าชุบน้ำดินสร้างรอยยับรอยย่นทับไปมา มีอิสระของเส้นที่เกิดขึ้นสร้างพื้นผิวและจินตนาการกับเทคนิคที่เลือกใช้นำเสนอในอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการวาดเส้นผสมกับการปั้นบนงานประติมากรรม

17

18

19

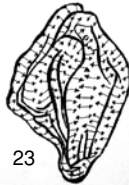
20

21

22

23

ปริมาตร

ปริมาตรที่เกิดขึ้นจากผ้าชุบน้ำดินและการขึ้นโครงสร้างรูปทรงของวัสดุตะแกรง ลวด ในผลงานชิ้นที่ 18, 19, 20, 21, 22 จะมีปริมาตรรอยยับของผ้าปกคลุมใน รูปทรงมนุษย์ที่เด่นชัด ในชิ้นที่ 17 และ 23 การนำเสนอเรื่องราวของปริมาตร มีการวางจังหวะของผ้าบนพื้นผิวของรูปทรงอย่างน่าสนใจ มีจินตนาการรูปร่าง เป็นเด็กหญิง การห่อหุ้มของผ้าแสดงออกมาถึงการปกป้องภัยอันตรายจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ดังนั้น เรื่องราวในผลงานชุดนี้นำเสนอด้วยเทคนิคในผลงาน วาดเส้นผสมกับการปั้นตกแต่งสร้างเนื้อหาให้สอดคล้องใกล้เคียงกับแนวคิดทาง ผลงานให้มากที่สุด

ภาพผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ชิ้นที่ 17 - 23

พื้นผิวและสี

การใช้พื้นผิวและสีเป็นเหตุผลหลักสำคัญของเทคนิคในผลงานชุดนี้ พื้นผิวที่ให้เป็นเรื่องราวด้วยวัสดุของผ้า การห่อหุ้มปกคลุมบนรูปร่างมนุษย์ มีการใช้พื้นผิวของผ้าสร้างรอยยับรอยย่นห่อม้วนบิดไปมา บางส่วนก็ตั้งใจเปิดให้เห็นใบหน้าเพื่อเป็นตัวกำหนดเรื่องราวของมนุษย์ในอริยาบทต่างๆ ส่วนงานสีที่ผู้วิจัยได้กำหนดสีเคลือบเงาแตกกรันและสีทองเขียนทับบนผิวเนื่องงานแล้วเผาอีกครั้งเพื่อต้องการให้เห็นความเป็นประกายเงางาม การใช้เทคนิคของการเผาเคลือบทับซ้อนกันหลายครั้งเพื่อต้องการให้งานดูแข็งแรง เพราะในผลงานชุดนี้ได้ใช้วัสดุผ้าและโครงสร้างตะแกรงลวดสร้างรูปทรง ดังนั้น ความคงทนแข็งแรงยังไม่ได้พอมักจะเกิดปัญหา

เปราะบางแตกเสียหายได้ง่ายมาก ผลงานชุดนี้จึงมีกรรมวิธีการทำงานหลายขั้นตอน แต่ทั้งนี้แล้วผู้วิจัยอยากจะทำเทคนิคมาเสนอในรูปแบบที่แปลกออกไปให้เห็นถึงการพัฒนาในผลงานวาดเส้นผสมกับประติมากรรมที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์ในอีกรูปแบบหนึ่งของจินตนาการ

วิเคราะห์รูปทรงและแนวคิดผลงานชิ้นที่ 17 - 23

ในผลงานแต่ละชุดจนมาถึงชุดสุดท้ายชิ้นที่ 17 ถึงชิ้นที่ 23 จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการสร้างสรรค์ทางด้านเทคนิคเนื้อหา รูปทรงแนวคิดมีการเชื่อมโยงและพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ผลงานในชุดสุดท้ายผู้วิจัยได้ค้นหาเทคนิคเพิ่มเติมนอกจากวัสดุดินที่ใช้ในการปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียว โดยการเพิ่มวัสดุโครงสร้างตะแกรงลวดและผ้ามาผสมกับดินในการปั้น สร้างจินตนาการให้เห็นถึงเนื้อหาแนวคิดในเรื่องของมนุษย์ ความทุกข์ยาก ความกดดัน ความผิดปกติต่อสภาพร่างกาย รวมทั้งพื้นผิวและสีของผลงานในการเผาเคลือบ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อผลงานในแต่ละชิ้น และบางชิ้นผู้วิจัยก็ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานทุกครั้งที่ตั้งนั้น ผู้วิจัยคิดว่าในผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์ทั้งหมด 23 ชิ้น ผลงานทั้งหมดบางชิ้นก็ประสบความสำเร็จและบางชิ้นก็ยังไม่ประสบความสำเร็จทางด้านเทคนิคที่ตั้งใจไว้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้รวบรวมและคัดเลือกผลงานที่คิดว่าเหมาะสมมาแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการทางด้านรูปแบบ เนื้อหา เทคนิค และแนวคิดกรรมวิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยวิชาการด้านศิลปะเพิ่มเติมในการเผยแพร่ของโครงการงานนี้

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยวาดเส้นสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยเบื้องต้นประกอบหลักในการทำงานอยู่หลายอย่าง ศิลปินเป็นผู้สร้างสรรค์และวิจัยที่จะคัดเลือกใช้วัสดุในการนำเสนอผลงานเพื่อที่จะถ่ายทอดแนวความคิด ทักษะคติให้ตรงกับใจให้มากที่สุด ดังนั้น ปัญหาและการแก้ปัญหาจึงมักเกิดขึ้นอยู่เสมอ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการปฏิบัติงานและกรรมวิธีที่ประสบปัญหาพร้อมทั้งการแก้ไขเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างรูปทรงของดินแผ่นม้วนห่อ ปิดคด งบประมาณ สร้างจินตนาการไว้เป็นอย่างดี อธิบาย การเคลื่อนไหวของการวาดเส้นและรูปทรงบนแผ่นดิน เขียนลวดลายเผาเคลือบสี สร้างค่าน้ำหนักของสีที่แตกต่าง ปัญหาของการสร้างรูปทรงมักจะไม่ได้เกิดขึ้นมากมายเท่าไรนัก แต่คุณสมบัติของดินมักมีการหดตัว ฉีกกร้าว ตอนก่อนเผาและหลังการเผา สาเหตุเพราะดินที่ใช้มีการขึ้นรูปเป็นแผ่นบางและหนาไม่เท่ากันจึงมักจะเกิดปัญหา แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ควบคุมเป็นอย่างดีที่สุดแล้ว และในบางครั้งรอยร้าวรอยฉีกที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยคิดว่าสามารถเสริมทางด้านอารมณ์และจินตนาการมากขึ้นได้เช่นกัน
2. การสร้างรูปทรงของโครงสร้างตะแกรงลวดข้างในแล้วใช้ผ้าชุบน้ำดินนั้นผสม ไม่สามารถสร้างจินตนาการออกมาจากผลงานวาดเส้นมากนัก เพราะเทคนิคในการใช้โครงสร้างของตะแกรงลวดค่อนข้างบังคับ ความไม่อิสระของรูปทรงจินตนาการของผลงานวาดเส้นรูปทรงมนุษย์ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาและปรับเทคนิคของการใช้ผ้ามาช่วยเสริมบนโครงสร้างของตะแกรงลวด สร้างร่องรอยและพื้นผิวของการปกคลุมบนรูปทรงมนุษย์ สร้างจินตนาการและเรื่องราวทางด้านอารมณ์และความรู้สึกเพื่อให้สอดคล้องเชื่อมโยงต่อผลงานตามแนวคิดทัศนคติให้มากที่สุด

3. ต่อจากข้อที่ 2 เทคนิคโครงสร้างของตะแกรงลวด ปัญหามักจะพบเจออยู่บ่อยครั้งในเวลาเผาชิ้นงาน Biscuit หลังจากออกจากเตาเผา เกิดความเปราะบางแตกเสียหายมากเพราะโครงสร้างของตะแกรงลวดเวลาถูกความร้อน เส้นลวดของตะแกรงมักจะเปราะไม่แข็งแรง ดังนั้น ก่อนที่จะเผาต้องนำผลงานมาชุบน้ำดิน (Slip) ให้หนาทึบ ประมาณ 5 - 6 ครั้ง ถ้าน้ำดินชั้นก็สามารถชุบผิวลงในน้ำดินประมาณ 3 - 4 ครั้ง เพื่อที่จะยึดโครงสร้างของตะแกรงลวดไว้เป็นผิวอีกชั้นหนึ่งของรูปทรงในชิ้นงาน จะทำให้รูปทรงมีความแข็งแรง มีเนื้อดินและผ้าผสมปนอยู่ด้วยในการรักษาชิ้นงาน
4. ต่อจากข้อที่ 3 เมื่อนำมาเผาเสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปต้องนำไปเผาเคลือบอีกครั้งในอุณหภูมิ 1,100 องศาเซลเซียส เท่านั้น ไม่ควรเผาที่อุณหภูมิสูงเกินไป ซึ่งจะทำให้ผลงานเสียหายอย่างมาก เป็นการเผาเคลือบสีใสที่มีความคงทนและแข็งแรง สามารถทนต่อแสงแดดและฝนได้ตลอดเวลาและรักษาเนื้องานเป็นระยะเวลานานหลายๆ ปี
5. ปัญหาทางด้านของเตาเผาที่ค่อนข้างยังไม่แน่นอนในเรื่องของอุณหภูมิ สาเหตุเพราะเวลาในการใช้งานค่อนข้างสูง ซึ่งเตาเผาเมื่อใช้ไปเป็นเวลานานจะต้องหมั่นคอยปรับเปลี่ยนและตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา การดูแลและคอยสังเกตอุณหภูมิในการใช้งาน เมื่อเตาเผามีส่วนใดที่สึกหรอหรือผู้กร้อนอุณหภูมิของการเผาจะเผาไปไม่ถึงความร้อนที่ต้องการ
6. การใช้สีเคลือบและการผสมสีต้องมีความละเอียดและรอบคอบในการตรวจสอบวัด ชั่ง ตวง ปริมาณของเนื้อสีที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงาน ส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์ คือ การผสมสี การทดสอบสีจึงเป็นขั้นตอนแรกที่ต้องตรวจสอบและคัดเลือกให้เหมาะสมสำหรับผลงานวิจัยสร้างสรรค์

7. ปัญหาทางด้านรูปแบบของผลงานยังถูกจำกัดในด้านจินตนาการอยู่มาก เพราะการออกแบบผลงานมีความจำเป็นที่จะต้องสอดคล้องและเหมาะสมสำหรับการใช้เตาเผาในปริมาณและจำนวนชิ้นงานในการเผา ซึ่งการประหยัดพลังงานและงบประมาณในการทำผลงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึง

8. ปัญหาที่พบเจออยู่บ่อยครั้ง คือ สารเคลือบบางชนิดที่มีคุณภาพดีแต่ราคาจำหน่ายค่อนข้างสูงจึงต้องพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ โดยหันมาประยุกต์ปรับปรุงแก้ไขสารเคลือบที่ใช้ในการปฏิบัติงานแทน

9. อุปสรรคของเนื้อดินที่ใช้จากภูมิภาคท้องถิ่นนั้น ในการปฏิบัติงานมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน ซึ่งข้อดีของดินในภูมิภาคที่ใช้มีคุณสมบัติในการขึ้นรูปง่าย เพราะดินมีเนื้อทรายมาก การทรงตัวของดินจะสามารถสร้างรูปทรงได้ง่าย ส่วนข้อเสียของดินภูมิภาคท้องถิ่นที่ใช้จะมีสีแดงเข้มจนไม่สามารถใช้สีเคลือบที่สดใสมาทับชิ้นงานได้เพราะความเข้มของเนื้อดินจะเป็นสีแดงที่เด่นชัด วิธีการแก้ไขจึงต้องใช้สีที่มีน้ำหนักเข้ม คือ สีดำ สีน้ำเงิน สีเขียว หรือสีม่วง เป็นต้น การแก้ปัญหายังใช้อีกวิธีหนึ่งในการปฏิบัติงาน คือ การปรับสูตรเนื้อดิน โดยนำดินภูมิภาคท้องถิ่นมาผสมกับดินสำเร็จรูปที่มีขายตามโรงงานอุตสาหกรรมมาผสมในอัตราส่วนดินท้องถิ่น 2 ส่วนกับดินสำเร็จรูป 1 ส่วน หรือแล้วแต่กรรมวิธีของชิ้นงานในการใช้และความถนัดของผู้ปั้น อัตราส่วนนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลาสำหรับการปฏิบัติในแต่ละครั้ง

จากกระบวนการและขั้นตอนในแต่ละเทคนิคที่ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาและทดลองปรับเปลี่ยนแก้ไข จึงได้เรียนรู้ว่าผลงานศิลปกรรมด้านเทคนิคเครื่องปั้นดินเผา มีกระบวนการที่ซับซ้อนอยู่หลายขั้นตอน และมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย กระบวนการและขั้นตอนของเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาบางครั้งขึ้นอยู่กับสภาพของภูมิภาคและเครื่องมืออุปกรณ์ในการใช้งาน ถึงแม้ว่าในบางครั้งวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อม แต่การนำผลงานเข้าไปอยู่ในเตาเผาแล้วยังต้องคอยดูแลและ

ควบคุมอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงเรื่องอุณหภูมิ เนื้อดิน และสีเคลือบในการเผา ล้วนแล้วแต่มีความไม่แน่นอนอยู่เสมอ บางครั้งต้องสูญเสียผลงานอย่างมาก และบางครั้งก็สูญเสียเตาเผาไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามการทำงานทดลองและบันทึกทดสอบอยู่เสมอ ทำให้ความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นน้อยลง ปัญหาการแก้ไขการปฏิบัติงานจึงต้องทำความเข้าใจคุณสมบัติของดิน และอุณหภูมิในการเผาเป็นหัวใจหลักที่สำคัญของการทำงานเครื่องปั้นดินเผาเพื่อให้ได้คติวิเคราะห์ถึงข้อดีข้อเสียส่วนต่างๆ ของกระบวนการทำงาน การเรียนรู้และทำความเข้าใจเพื่อนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับผลงานวิจัยสร้างสรรค์ศิลปะได้อย่างเหมาะสม

สรุปผลโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ธรรมชาติของดินในการสร้างรูปทรงมีการหดตัวสูงในขั้นตอนก่อนเผาและหลังเผา ความมีเสน่ห์ของผิวดินที่เป็นธรรมชาติ การแตกกร้าว หรือดินต่างชนิดมาผสมรวมกันสร้างจินตนาการและเรื่องราวที่น่าสนใจ การสร้างรูปทรงของดินแผ่นม้วนสลับทับไปมาสามารถสร้างเนื้อหาเรื่องราวและแนวคิด โดยกำหนดโครงสร้างของรูปทรงในระยะแรกเป็นวงกลม วงรี และรูปทรงอิสระ การกำหนดทิศทางและมีรูปร่างมนุษย์ในระยะหลังเข้ามาเกี่ยวข้องกับการสร้างพื้นผิวจากผลงานแบนราบสองมิติ สร้างสรรค์จินตนาการอย่างอิสระ มีทิศทางการเคลื่อนไหวและการสลับสีของน้ำดินเผาเคลือบในอุณหภูมิที่แตกต่างกัน สร้างมิติระยะของแสงเงาให้ความเป็นนูนต่ำและนูนสูง พัฒนาการสร้างสรรค์ด้านเนื้อหาและจินตนาการต่อผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์รูปทรงมนุษย์ในงานเครื่องปั้นดินเผาให้สมบูรณ์มากที่สุด

จากข้อมูลการศึกษาในโครงการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ประวัติความเป็นมา ของงานวาดเขียน ประวัติงานเครื่องปั้นดินเผา และแรงบันดาลใจในอิทธิพลที่มีต่อ การสร้างผลงาน รวมทั้งแนวคิด ปัญหาในการสร้างสรรค์ พร้อมทั้งสรุปผล สำหรับ โครงการวิจัยนี้ได้นำเสนอผลงานศิลปะที่มีเนื้อหาสะท้อนทางสังคม โดยผ่านรูปทรง ของมนุษย์เป็นผลงานวาดเส้นผสมกึ่งประติมากรรมโดยใช้วัสดุเครื่องปั้นดินเผา เป็นกรรมวิธีในการสร้างสรรค์ที่มีรูปแบบในลักษณะส่วนบุคคล เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับผู้ที่สนใจทางด้านศิลปะที่มีเนื้อหารูปแบบคล้ายๆ กันและผู้ที่สนใจศึกษา ค้นคว้าพัฒนาข้างหน้ากันต่อไป